

[Kjær Rasmussen.]

hvorfor folk under 67 år skal gå ned i levestandard. Vi mener, at fuld løn under arbejdsløshed er rimelig ud fra den betragtning, at enten skyldes arbejdsløsheden kapitalisternes vægring ved at investere i et vist område, eller også skyldes arbejdsløsheden den borgerlige stats politik; i begge tilfælde kastes arbejderne uforskyldt ud i ledighed, og derfor mener vi, at de bør have fuld dækning. Men hvis hr. Chr. Madsen kan få igennem, at arbejdsløshedsforsikringens dagpengeydelse kommer på højde med lønnen, ja, så kan vi da ikke have meget at indvende mod forslaget; men der kunne nok være visse ting i det, som vi må have nærmere oplyst.

Hanne Reintoft: I de her foreliggende forslag til folketingsbeslutning er der taget fat på en del væsentlige problemer i forbindelse med vores pensionslovgivning. Løsningen synes dog ikke helt at være fundet; for de mennesker, der er henvist til at leve udelukkende af en folke- eller invalidepension, for dem, der ingen mulighed har for ved formue, ved arbejde eller ved hjælp fra andre at få pensionen suppleret, er tilværelsen fattig; den svarer ikke til vore egne forestillinger om vores velfærd, og den tåler heller ikke sammenligning medigestillede lande. Vi kan vel heller ikke komme uden om, at de nuværende pensionister måske kan føle, at vi lovgiver om vores egen fremtidige pensionering og ikke om de aktuelle problemer. Det fremhæves, at gennemsnitspensionen for ægtepar ligger helt nede på omkring 40 pct. af den typiske indtægt for en mandlig arbejder, dvs. for en ufaglært arbejder, altså mindre end halvdelen af den indtægt, der ydes til den dårligst lønede del af befolkningen. Det siger sig selv, at det er vilkår, der nærmer sig et eksistensminimum; endnu værre er det for den enkelte folkepensionist eller invalidepensionisten, der er nødt til at have ægtefællen hjemme og måske samtidig har børn under uddannelse, noget, der slet ikke ydes tilskud til.

Når man samtidig snakker om en udjævning af forskellen mellem pensionisternes indtægter og lønnen på arbejdsmarkedet, må man være klar over, at det vil kræve en overordentlig indsats og ydelse at få denne forskel udjævnet. En 60 pct.s dækning vil

selvfølgelig være bedre end en 40 pct.s, men man kan ikke af den grund antage at have løst pensionisternes fremtidige socialøkonomiske problemer. Det ville være et fremskridt, hvis man kunne lovgive om en automatisk regulering af pensionerne i forhold til arbejdsmarkedets lønninger, men samtidig må man nok passe på, at en yderligere skæv udvikling eller en fastholdelse af den allerede eksisterende skævhed på arbejdsmarkedet ikke smitter af på pensionerne, således at det også her bliver de dårligst stillede, der rammes, dem, der ikke har andre indtægter.

Jeg er enig i en del af det, der er sagt her om betimeligheden i en udvidelse af adgangen til en førtidspension. Mange ældes hurtigere, end man åbenbart har beregnet ved fastsættelsen af pensionsalderen, og dette rammer ikke mindst de hårdest arbejdende, ofte dem, der til den laveste løn har haft det hårdeste slid. Disse mennesker bør have adgang til at få deres pension, når de er faktisk ældede, også selv om det ikke svarer til kalenderen, og de skal kunne få det uden alt for mange vanskeligheder, og uden at pensionen på nogen måde gøres ringere.

Men — der er et stort men ved dette forslag fra socialistisk folkeparti — en førtidspension må gives, når der er tale om virkelig svækkelse eller alderdom, ikke dér, hvor det bare er samfundet, der ikke slår til. At løse strukturproblemer i erhvervslivet og råde bod på politikernes manglende evne til at klare egnsudviklingsproblemerne tilfredsstillende ved at tvinge folk på pension i ordets virkelige forstand før tiden, det er en pseudoløsning, som ikke tjener noget reelt formål. Det kan måske løse den hårdknude, som samfundsudviklingen er gået i, på en overfladisk måde, men det klarer ikke problemerne virkeligt, og det gavner ikke dem, der skulle gavnes. Det er jo ikke særlig spændende at skulle pensioneres, hvis man synes, at man med rimelige hensyn til alder og helbred sagtens kunne gøre sin indsats og tjene sine penge. Det er meget, meget kostbart for samfundet at pensionere arbejdsdygtige og arbejdsinteresserede personer. Det eneste, det kan være en fordel for, er måske erhvervslivet, der bliver fri for at tage de hensyn, der er rimelige over for ældre arbejdere, og det samfund, der bliver fri for at løse de problemer, det private erhvervsliv